

Yılmaz İmanlık'tan Yağmur Kokusu'nda Sımsıcak Hikâyeler

– M.Nihat Malkoç · 06 Temmuz 2024

M. NİHAT MALKOÇ

Yağmur Kokusu'ndan hayatın dokusuna dair edebî dokunuşlar.

"Yağmur Kokusu" Ordulu kıymetli şair ve yazar Yılmaz İmanlık'ın kaleme aldığı 112 sayfalık bir hikâye kitabıdır. Kitapta birbirinden güzel ve özgün 27 hikâye bulunmaktadır. Hikâyeler kısa hikâye türüne girecek cinsten metinler. Her biri üçer beşer sayfalık tadımlık metinler. Onun için de okuyucuyu yormuyor ve sıkıymıyor. 13,5 x 19,5 ebatlarındaki söz konusu kitap 2023 yılında Ateş Yayınları tarafından okuyucuyla buluşturulmuştur.

Sıra dışı şiir ve metinleriyle dikkat çeken şair ve yazar Yılmaz İmanlık Bey, büyük bir nezaket örneği göstererek "Yağmur Kokusu" kitabını adresime kadar gönderdi. Bana da kitabı bir an evvel okumak ve değerlendirmek düşerdi. Ben de bu yazıyla onu yapmaya çalıştım.

Elime geçtiği ilk gün büyük bir hevesle okumaya başladığım "Yağmur Kokusu" kitabının değerlendirmesine (analizine) geçmeden önce kitabın yazarı kıymetli meslektaşım (Edebiyat Öğretmeni) Yılmaz İmanlık'ı ana hatlarıyla tanıtmak isterim sizlere:

"Yılmaz İmanlık, 1973 yılında Ordu'nun Kumru ilçesinde doğmuştur. İlkokulu Aşağı Damlalı İlkokulu'nda bitiren Yılmaz İmanlık, ortaokul ve liseyi Terme İmam Hatip Lisesi'nde tamamlamıştır. 1998 yılında Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümünden mezun olmuştur. Daha sonra sırasıyla; Salıpazarı Çok Programlı Lisesi, Salıpazarı Muslubey İlköğretim Okulu, Salıpazarı Gökçeli İlköğretim Okulu, Terme Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Terme Mehmet Akif Ersoy Anadolu Lisesi, Terme Anadolu İmam Hatip Lisesi, Terme Darüşşifa Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde görev yaptıktan sonra Terme Karadeniz Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde görevine devam etmektedir. Yılmaz İmanlık'ın bugüne kadar birçok dergi ve gazetede yazıları yayımlanmıştır. Dergi ve kitap editörlüğü yapmıştır. Hâlen Terme Bilgi Gazetesi'nde "Kristal Dünyalar" isimli köşesinde yazmaya, bir çeşit kalem yolculuğuna devam etmektedir. "

Şiirden öyküye, denemeden eleştiriye, hatıradan gezi yazısına bir kalem yolculuğu

Şiir, öykü, roman, deneme, eleştiri, anı ve gezi yazısı türlerine ilgi duyan Yılmaz İmanlık'ın ilk edebî ürünleri 1997 yılında Samsun'da çıkmakta olan Yediveren dergisinde yayımlanmaya başladı. Şiirleri ve yazıları daha sonra; Türkiye gazetesi ile Türk Dili, Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, Yenidünya, Erguvan, Yakamoz, Genç Adım, Şafak, Gökçe, Bilgi Pınarı gibi dergilerde yayımlandı. Yazarın büyük emeklerle kaleme aldığı ve okurla buluşturduğu eserleri şunlardır: "Bir Gül Diktim Yüreğime Senden" (şiir), "İkinci Şarkılarını Sana Bıraktım" (şiir), "41 Kere Şiir" (şiir), "Bir Yürek Dolusu Şiir Adadım Gözlerine" (şiir), "Solmayan Hayaller Ressamı" (hikâye), "Ballı Yumurta" (hikâye), "Kır Çiçekleri" (roman), "Nar Çiçeği" (roman), "Büyük Adamlar Küçük Aşklar" (deneme), "Altın Saz" (masal),

"Fare Ailesi" (masal), "Uzaylı Çocuklar" (masal), "Gemisiz Kaptanlar" (roman)"

Yılmaz İmanlık'ın "Yağmur Kokusu" kitabının arka sayfasında yer alan Tanıtım Bülteni'nde şu güzel şiirsel ifadeler açıyor gönlümüzün altından kapılarını: "Yağmur kokusu... Ah o yağmur kokusu! Dönüp bakmayın. Avuçlarınızı açıp sadece gökyüzüne bakın. Yağmur damlalarının saçlarınızla nazlı nazlı dans etmesini, yüzünüzü narin narin okşamasını dinleyin kalbinizle. Kafanızdan bütün dertleri silip atın. Sadece o an'ı yaşayın. Sonra toprak kokusunu çekin içinize. Yeşeren filizlerle birlikte içinizdeki umut çiçeklerini de yeşertin. Yağmur Kokusu'nda yaşamın kalbinden hikâyeler sunuyoruz size Bavulunza aldığınız hikâyelerle uzun bir yolculuğa çıkacaksınız. Bu yolculukta bazen duygulanacak, bazen ağlayacak, bazen de insanların duyarsızlıkları karşısında sinirlerinize hakim olamayacaksınız. Yaslanın arkanıza... Yağmur kokulu hikâyelerimizi okumaya başlayın ve ıslanın doyasıya."

Şahsıma imzalı olarak gönderilen kitaplar elime geçer geçmez onları okuma sırasına koyarım. Zira bana bir okur ve bir eleştirmen olarak değer veren ve bunu imzalı eseriyle ispatlayan yazarlara vefa borcum olduğunu düşünürüm. Bunu da gönderilen eseri en kısa zamanda okuyup değerlendirerek öderim. Fakat ak'a ak, karaya da kara derim. Okuduklarımı tarafsızca tenkit süzgecinden geçiririm. İşte bu yazıyla da bunu yapma gayreti içerisindeyim.

Karadeniz'in kıyıcığında öğretmenlik hayatını sürdüren Yılmaz İmanlık'ı bir şair ve yazar olarak önceden beri tanırım. Şiirleri dışında, bugüne kadar herhangi bir kitabını okuma imkânım olmamıştı. O yüzden bir an evvel okuma, kitapla söyleşme heyecanı ile ilk sayfayı açtım. "Yağmur Kokusu" hikâye kitabını açtığımızda birbirinden güzel şu hikâye başlıklarına rastlıyoruz: "Lâl'e", "Ballı Yumurta'nın Gözyaşları", "Yağmur Yağmıyordu ve Benim Kalbim Üşüyordu", "Horozların Senfonisi", "Bir Yolculuk Masalı", "Şeker Ali", "Miri Ali Efendi'nin Bir Günü", "Kırmızı Şapkalı Araba", "Bir Avuç Çilek Kaç Para Eder?", "İncir Ağacının Ölümü", "Kırpikler Düşünce", "Her Şey Düş'tü", "Olmayınca Olmuyor", "Üç Kadın, Bir Hikâye", "Garip Bir Baca Meselesi", "Bir Şehidin Yolculuğu", "Şekerim Şekerim!", "İyilik", "İlk Namaz", "Toprak ve Su", "Yağmur Kokusu", "Alacalar Geldi", "Gaz Lambasında Eriyen Zamanlar", "Kar Tanesinde Tüllenen Özlemler", "Hangisi Daha Zor", "İlk Heyecan"

"Lâl'e"den "İlk Heyecan"a 27 kısa hikâyenin ve bir kısım anının tahlili denemesi

Yılmaz İmanlık, kitaptaki "Lâl'e" adlı ilk hikâyesinde bir köy okuluna öğretmen olarak atanan, öğrencisine maaşından burs verecek kadar fedakâr olan bir öğretmenin gözlemlerine ve yaşadıklarına yer veriyor. İki saatlik uzun bir yolculuktan sonra Güzelvatan Köyü'ne varan yeni öğretmen, orada hiç kimseyle konuşmayan ve okula devam etmeyen Lâle adlı bir öğrencisiyle yaşadıklarını aktarıyor okuyucuya. Lâle'nin üvey babasıyla konuşuyor, kızın okumasını sağlıyor. Ekonomik durumu kötü olan kıza maaşından burs veriyor. Yazar İmanlık, burada hikâyenin başlığı olan "Lâl'e"yi hem bir çiçek ve insan adı hem de "konuşmayan" anlamında tevriyeli kullanıyor. "Ballı Yumurta'nın Gözyaşları" adlı ikinci hikâyede, yazarın "Ballı Yumurta" isimli kitabının başına gelenler ironiyle karışık bir üslupla anlatılıyor.

"Yağmur Kokusu" adlı hikâye kitabının üçüncü metninin adı "Yağmur Yağmıyordu ve Benim En Çok Kalbim Üşüyordu" adını taşıyor. Bu hikâyede şiddetli bir yağmurda Çatalpınar Köyü'ndeki okuluna giden bir öğretmenin yolda gördüğü bir öğrencisini arabaya alıp almama konusundaki tereddütleri ve neticede arabaya almayışının kızın ölümüne varan sonucu anlatılıyor. Öğretmen köyde yanlış anlaşılır, dedikodu

olur diye kızı arabasına al(a)mamıştır. Kızcağız kalp hastasıdır. O şiddetli yağmur altında üşüyerek zatürre olmuştur. Küçük Nisan'ın genç yaşta ölümü öğretmenin vicdanını sorgulamasına, pişmanlık duymasına sebep olmuştur.

"Horozların Senfonisi" hikâyesinde şehirde kümes hayvanı besleyen bir kişinin komşularına verdiği rahatsızlık anlatılır. Özellikle komşulardan biri kötü bir sesle öten horoza kafayı takmıştır. "Bir Yolculuk Masalı"nda içi külçe altınlarla dolu bir geminin su alışı, gemiyle ilgili bir kısım mürettebatın bunu ciddiye almayışı, neticede su alan gemideki altınlardan önemli bir kısmının denize düşerek kaybolması anlatılıyor. Burada vurdumduymazlığın (sorumsuzluğun) nelere mal olduğu sonucuna varılıyor.

Eğitimde yanlış yönlendirmelerin ceremesini çeken "Şeker Ali"

"Yağmur Kokusu" kitabının en güzel ve ibretli hikâyelerinden biri de "Şeker Ali" adını taşıyor. Lisenin, ilgi alanına girmeyen bir bölümünde, sırf babasının hatırı için okuyan Şeker Ali başarılı olamaz. Sınıfta kalır. Bir şekilde okulu bitirse de mutlu olamaz. Okuldan sonra sevdiği iş olan işletmecilik (pastacılık) işine girer, iki katlı bir iş yeri açar. Burada öğrencilerin başarılı ve mutlu olmaları için ilgi duydukları alanlarda okumaları gerektiğine vurgu yapılır. "Miri Ali Efendi'nin Bir Günü" hikâyesinde bir mezar kazıcının rutin hayatı anlatılırken ölüm gerçeğine vurgu yapılıyor. "Kırmızı Şapkalı Araba"da İstanbul'da dolmuş güzergâhlarının, arabaların tepelerindeki tabela renklerine göre belirlenmesi ironik biçimde anlatılıyor. "Bir Avuç Çilek Kaç Lira Eder?" hikâyesinde bir gencin, kapısı kapalı bir dükkânın önünden geçerken canının çilek çekmesi ve bir avuç çilek alması karşılığında çilek kasasına beş lira bırakması, sonraki gün dükkâna uğrayıp bıraktığı paranın yetip yetmediğini sorgulaması dile getiriliyor. Bu gibi hikâyeler çocuklarımıza okutulursa onlardaki ahlâkî güzellikler inkişaf edebilir. "İncir Ağacının Ölümü" hikâyesinde çevre tahribatına vurgu yapılıyor. Doğanın hoyratça yağmalanarak çok katlı apartmanlar dikilmesi eleştiriliyor.

Bence Yılmaz İmanlık'ın "Yağmur Kokusu" kitabının en güzel hikâyesi, sonu hüsrarla da bitse, "Kırpikler Düşünce Her Şey Düş'tü" adını taşıyan, Defne'yle Yavuz'un dillere destan aşkını anlatan hikâyedir. Bu hikâye genç âşıkların dopdolu bir gününü ve günün sonunda kızın lösemi hastası olduğunun ortaya çıkmasını anlatıyor. Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni olan Yılmaz Bey bu hikâyesinde Türkçenin bütün güzelliklerini ve derin ifade kudretini ortaya koyuyor. İyi başlayan, kötü biten bu hikâyeyi okuyanların kırpikleri ister istemez ıslanıyor. Bu hikâyede özdeyiş güzelliğindeki bir kısım derin ifadeler dikkat çekiyor. "Bazı insanlar gözyaşlarından kendi denizini oluşturur ve içinde boğulur. Kendi denizini kendi oluşturan insanı kimse kurtaramaz." ifadesi bunlardan sadece bir tanesidir.

"Gaz Lambasında Eriyen Zamanlar" yahut hiç bitmeyen düne özlem...

"Yağmur Kokusu" hikâye kitabının "Olmayınca Olmuyor" adlı öyküsünde bir kompozisyon yarışmasının serüveni ve önündeki engeller dile getiriliyor. "Üç Kadın, Bir Hikâye"de eşinin ölümünü kabullenemeyen Hatice Teyze'nin acıklı hikâyesi anlatılıyor. "Garip Bir Baca Meselesi"nde bir mantolama hikâyesindeki garipliklere yer veriliyor. "Bir Şehidin Yolculuğu"nda şehidin ağzından, şahadetinden defnedildiği zamana kadarki süreç anlatılıyor. "Şekerim Şekerim!" metninde bir kristal şeker tanesinin

öp kutusunda son bulan macerası dile getiriliyor. Aslında bu, bir öyküden çok, masalı andırıyor. "İyilik" hikâyesinde Tülay Hanım'ın kendi açlığını düşünmeden, elindeki son parasıyla aç bir köpeğe simit olarak onun karnını doyuruşu anlatılıyor. "İlk Namaz"da 7-8 yaşlarındaki çocukların ilk namaz hatırasına yer veriyor. Bu bana biraz da Ömer Seyfeddin'in aynı isimli hikâyesini hatırlattı. "Toprak ve Su" hikâyesinde bir su kuyusu açma macerası anlatılarak vazgeçmemenin önemi vurgulanıyor. "Yağmur Kokusu", kitaba da adını veren bir hikâye olarak karşımıza çıkıyor. Bu, kitapta favori olarak gördüğüm iki hikayeden biri... Aslında bir hikâyeden çok, mensur şiiri andırıyor. Burada soyut ve imgeli bir anlatımla Türkçenin güzellikleri sergileniyor.

"Yağmur Kokusu" hikâye kitabının "Alacalar Geldi" hikâyesinde kış mevsiminin yazara neleri çağrıştırdığını görüyoruz. "Gaz Lambasında Eriyen Zamanlar" hikâyesinin ismi çok güzel. Hikâyede geçmişe özlem, diğer adıyla nostalji havası var. Yazar dünle bugünü karşılaştırarak mâziye duyduğu hasreti, çocuğunu karşısına almış bir baba edasıyla anlatıyor. Bu metin hikâyeden çok, anı özelliği taşıyor. Fakat tespitler çok yerinde. Belli ki yazar düne ve bugüne dair iyi gözlemler yapmış. "Kar Tanesinde Tüllenen Özlemler" metni için de benzer şeyleri söyleyebiliriz. Bu metin deneme-anı karışımı bir eser olarak karşımıza çıkıyor. İfadeler çok güzel ve özgün. Şiirsel bir üslup kullanılmış metinde. "Hangisi Daha Zor" isimli metinde yine bir yaşanmışlık dile getiriliyor. Bir edebiyat öğretmenin kendisine verilen kitap hediyesini kabul etmemesi, yazarın kalbini fazlasıyla kırmış. Metin bu çerçevede oluşmuş. Buna hikâye değil de anı demek daha doğru olur kanaatindeyim. Yazar Yılmaz İmanlık "Yağmur Kokusu" adlı hikâye kitabının son metni olan "İlk Heyecan" adlı yazısında, yazanı küçümseyen ve kitaba kıymet vermeyen tuhaf bir edebiyat öğretmeninden yola çıkarak ilk kitap heyecanını anlatmış. Aslında bu bir hikâyeden çok bir hatıra özelliği taşıyor.

Hikâyeci Yılmaz İmanlık'ın üslubuna dair son birkaç söz...

Edebiyatın birçok türünde kalemini mahirce oynatan Yılmaz İmanlık, belli ki edebiyat öğretmeni olmanın getirmiş olduğu birikim ve donanımla Türkçeyi çok güzel kullanıyor. Mecazlardan, söz oyunlarından ve soyutlamalardan ustaca yararlanıyor. Başta deyimler olmak üzere, dilin bütün imkânlarından istifade ediyor. Neticede "Yağmur Kokusu" kitabındaki gibi başarılı metinler çıkıyor ortaya. Kendisine edebiyat yolculuğunda üstün başarılar dilerim.